



Изх. № 205/26.03.2019 г.

**ДО
Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

**КОПИЕ
Г-ЖА ВАСКА ШУШНЕВА,
СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ
СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО**

Относно: Проект на Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания и проект на Методика за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИКОЛОВА,

Във връзка с предстоящото обсъждане от НСТС на проекта на Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания и на проекта на Методика за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания на Асоциация на индустриалния капитал в България изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

I. По проекта на Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания (т. 1 от дневния ред)

Проектът на Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания възпроизвежда слабостите на по-висшия нормативен акт, които посочихме в хода на разработването на ЗХУ. Според нас предложеният проект на правилник е по-скоро е политически инструмент, който по дефиниция не е предназначен да компенсират недъзите на закона. Основно съдържанието му се свежда до разписване на процедури по различните части на Закона, които в повечето случаи са стандартни, но има и проблематични като:

1. Процедурата за избор на членове на Съвета за наблюдение е сложна, тромава и неясна. Предвид правомощията на този орган по закон (чл. 14, а именно: 1. изготвя становища, препоръки и предложения до отговорните институции за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на правата на хората с увреждания; 2. изготвя ежегодни доклади по предприетите действия за прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания; 3. осъществява периодичен преглед и оценка на националното законодателство, практики и проекти на нормативни актове за съответствие с разпоредбите на Конвенцията за правата на хората с увреждания; 4. осъществява и други дейности, свързани с насърчаване, защита и наблюдение по прилагането на Конвенцията) ефективната му работа зависи от компетентността и професионалния опит на членовете му. Правилникът би било добре да разпише „длъжностна характеристика“ или условия, на които да отговарят номинираните кандидати. Например добре е да има изискване за подходящо образование, професионален опит в анализ на политики по уврежданията, опит в гражданско застъпничество и прочее, така щото наблюдението на политиките да бъде полезно за онези, които вземат политически решения, като същевременно обслужва интересите на хората с увреждания и тяхното социално включване.

2. Нормите на проекта на правилник (чл. 22 и чл. 41), свързани със заетостта, изискват сериозно преразглеждане, тъй като създават прекалена административна тежест за работодателите. Освен това - очевидно е противоречието на тези допълнителни задължения с норми от по-висш нормативен акт – чл. 2 от Закона за електронното управление (Еднократно събиране и създаване на данни) и чл. 5, ал. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (Административният орган не може да изисква предоставяне на информация или документи, които са налични при него или при друг орган, а ги осигурява служебно за нуждите на съответното производство).

3. Правилникът не съдържа регламент за създаване на Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност по чл. 56, ал. 1 от ЗХУ, а условията за ползване на ресурса от самите хора с увреждания по такава програма (ако бъде създадена – са неясни (Раздел III Достъпна среда и разумни улеснения, достъпна информация и осигуряване на лична мобилност). Не е ясно дали средствата по тази програма ще допълват финансовата подкрепа за адаптиране на жилище, покупка и адаптиране на МПС или се предвижда да се предоставят, ако човекът с увреждане не отговаря на изискванията по чл. 74 и чл. 75 от Закона за хората с увреждания. Поради това въпросната програма изглежда повече пожелателна, отколкото реална мярка.

4. Раздел III „Финансова подкрепа“ е номериран погрешно, а оттам и следващите.

5. Финансирането на национално представителните организации на и за хора с увреждания (чл. III – III7) е разписано подробно в този правилник – което не беше така в правилника за прилагане на предишния закон. Най-важното обаче отново липсва, а именно - целта на това финансиране, т.е. за какво са предназначени средствата от финансовата субсидия на държавата. Тези средства трябва да бъдат обвързани с принос към политическия процес, да гарантират информиране и консултиране с хората с увреждания, обществени кампании, а не дейностите за индивидуална подкрепа (социална, образователна или развлекателна). Социалните дейности на тези организации трябва да се финансират на проектен принцип, каквато е практиката по отношение на всички останали неправителствени организации.

II. По проекта на Методика за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания (т. 2 от дневния ред)

Проектът на Методика за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания е лишен от смисъл проект на акт, доколкото всички придобивки се предоставят въз основа на загубената работоспособност, вид и степен на увреждане по ТЕЛК. Това се отнася дори за лимитирането на часовете лична помощ. Направен е неудачен опит за адаптиране на Международната класификация на човешкото функциониране, уврежданията и здравето (известна като ICF).

Методиката за индивидуална оценка има редица смущаващи решения, като например превръщането на точките в часове, когато става въпрос за лична помощ, липсата на обучение за ползвателите на тази методика - както за социалните работници, които ще правят оценки, така и за хората с увреждания, които ще се самооценяват. Това се отнася и до приложенията както за самооценката за затрудненията в домашни условия и извън тях, така и за заключенията с конкретни подкрепящи мерки (Приложение № 1 към чл. 2 от Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания). В Приложение № 2 към чл. 3 от Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания отново водещи са констатациите на комисии и органи на медицинската експертиза (НЕЛК/ТЕЛК /ЛКК) с произтичащите от тези решения последици.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

